

W ramach postępowania kontrolnego inspektorzy sprawdzali przestrzeganie przepisów art. 40a, art. 41 oraz 42 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. z 2020 r. poz. 1114 z późn. zm.), (zwanej dalej „ustawą o gospodarce opakowaniami” bądź „ustawą o opakowaniach”), m. in. w zakresie obowiązku informowania konsumentów o postępowaniu z odpadami opakowaniowymi produktów.

W toku kontroli ustalono, że przedsiębiorca prowadził jednostkę handlu detalicznego i sprzedawał produkty w opakowaniach, a w kontrolowanej placówce brak było uwidocznionej (wywieszanej) informacji w zakresie:

- 1) dostępnych systemów zwrotu, zbierania i recyklingu odpadów opakowaniowych;
- 2) właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi;
- 3) znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach.

Brak ww. informacji w placówce handlowej kontrolowanego przedsiębiorcy stanowi naruszenie dyspozycji określonej w art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami.

W trakcie czynności kontrolnych inspektorzy Świętokrzyskiego WIH, działając na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706 ze zm.), (zwanej dalej: „ustawą o Inspekcji Handlowej”), postawili osobie upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, żądanie niezwłocznego usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości. Osoba ta uwidoczniała w placówce brakującą informację dotyczącą gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Szczegółowy przebieg i ustalenia kontroli zostały udokumentowane w Protokole kontroli (nr akt kontroli: NRBP.8361.72.2022), podpisanym przez pracownika kontrolowanego podmiotu, tzn. osobę która w dniu zakończenia kontroli nie posiadała upoważnienia do reprezentowania przedsiębiorcy, wobec czego tenże Protokół został przesłany do przedsiębiorcy w dniu 29 września 2022 r. do przedsiębiorcy. Korespondencję doręczono stronie w dniu 5 października 2022 r.

W piśmie z dnia 6 października 2022 r. (data wpływu do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach: 11 października 2022 r.) przedsiębiorca, korzystając z przysługującego mu na mocy art. 20 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej uprawnienia, wniósł zastrzeżenia i uwagi do Protokołu kontroli (znak: NRBP.8361.72.2022). Podniósł w nim, że nie otrzymał zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli, co w jego przekonaniu jest niezgodne z art. 48 ust. 1 ustawy - Prawo przedsiębiorców. Poinformował również, że nie mógł spełnić obowiązku wynikającego z art. 50 ust. 3 ww. ustawy (czyli wskazać na piśmie osoby upoważnionej do reprezentowania go podczas jego nieobecności), ponieważ o zakończeniu kontroli poinformowano go telefonicznie w dniu kontroli o godz. 10:33, natomiast kontrola była przeprowadzona o godz. 12:20. Uwzględniając fakt, że ustawodawca dopuszcza tylko formę papierową upoważnienia, to w ocenie kontrolowanego, w tak krótkim czasie nie było możliwe wykonanie tego uprawnienia, ze względu na charakter wykonywanej przez niego pracy. Zarzucił również, że paragon nr [xxxxxxxxxxxxx] pozostał nierozliczony, bez zapłaty, o czym nie wspomniano w protokole kontroli. Potwierdzenie uiszczenia przez kontrolowanego opłaty recyklingowej zawarte zostało w załącznikach do protokołu kontroli. Zwrócił się z prośbą wskazanie podstawy prawnej dokonania transakcji sprzedaży opakowania z tworzywa sztucznego. Na zakończenie

dodał, że informacja, o której mowa w art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, była dostępna dla klientów i znajdowała się w dokumentach operacyjnych w punkcie obsługi klienta.

W odpowiedzi na złożone zastrzeżenia i uwagi przedsiębiorcy do Protokołu kontroli (znak: NRBP.8361.72.2022) Świętokrzyski WIIH skierował do przedsiębiorcy pismo z dnia 19 października 2022 r., w którym wyjaśnił stronie, iż kontrola została wszczęta bez uprzedniego zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, tzn. na podstawie art. 48 ust. 11 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, z uwagi na to, iż działania kontrolne były realizowane na podstawie art. 11 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1020, a wówczas zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się. W dalszej kolejności organ poinformował, że kontrolę wszczęto na podstawie art. 49 ust. 10 ustawy Prawo przedsiębiorców, a protokół podpisano w obecności pracownika, z uwagi na fakt, że przedsiębiorca nie wypełnił obowiązku wynikającego z art. 50 ust. 3 ww. ustawy w zakresie wskazania osoby upoważnionej do reprezentowania w czasie swojej nieobecności podczas kontroli. Następnie, odnosząc się do dokonanej transakcji sprzedaży opakowania z tworzywa sztucznego, Świętokrzyski WIIH wyjaśnił, że przedsiębiorca oferuje torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów, które podlegają opłacie recyklingowej i w związku z powyższym celem poświadczenia czy taka opłata jest pobierana, należało dokonać czynności przeprowadzenia torby foliowej przez kasę. Organ zaznaczył, że po dokonaniu tej czynności torba i paragon pozostał w sklepie, w celu dokonania anulowania tej czynności. Nadto, organ odniósł się do art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami, który przytoczył, a następnie wskazał, że brak (nieuwidocznienie) w miejscu sprzedaży informacji dotyczącej obowiązku przekazywania użytkownikom informacji o opakowaniach i odpadach opakowaniowych podlega administracyjnej karze pieniężnej, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy.

Następnie, w oparciu o zebrany materiał dowodowy, Świętokrzyski WIIH pismem z dnia 29 listopada 2022 r. zawiadomił ww. przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej określonej na zasadach przyjętych art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy o gospodarce opakowaniami, wobec stwierdzenia naruszenia przepisu art. 42 ww. ustawy tj. odnośnie obowiązku przekazywania użytkownikom informacji o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. Jednocześnie, w piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.) (zwanej dalej: „*Kpa*”), strona została pouczone o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma. Niniejsze pismo doręczono przedsiębiorcy w dniu 9 grudnia 2022 r.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i w piśmie z dnia 12 grudnia 2022 r. wniosła o udostępnienie wszystkich materiałów zebranych w sprawie oraz ich przesłanie na wskazany adres e-mail. Następnie, odniosła się ponownie do czynności kontrolnych związanych z paragonem za dokonaną transakcję przeprowadzenia torby foliowej przez kasę fiskalną i wskazała na brak zwrotu tegoż paragonu.

W dniu 19 grudnia 2022 r. organ pierwszej instancji udzielił odpowiedzi na ww. pismo przedsiębiorcy, wskazując, iż zgodnie z art. 73 § 1 i 1a Kpa, udostępnienie akt drogą elektroniczną nie jest możliwe. Równocześnie pouczył stronę, że ma prawo wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii i odpisów, zaznaczając iż uprawnienie to przysługiwać będzie stronie również po zakończeniu postępowania. Nadto, wyjaśnił, że ze względu na brak w sklepie dokumentów potwierdzających odprowadzenie opłaty recyklingowej na odrębny rachunek prowadzony przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, w celu sprawdzenia czy taka opłata jest pobierana, dokonano czynności przeprowadzenia torby foliowej przez kasę; następnie po tej czynności torbę pozostawiono w sklepie, zaś paragon przekazano inspektorom jako dowód w sprawie. Co więcej, po przesłaniu przez przedsiębiorcę potwierdzenia wniesienia opłaty recyklingowej, paragon przestał być dowodem w sprawie i podlegał zwrotowi. Świętokrzyski WIIH zaznaczył przy tym, że w dniu zakończenia kontroli przedmiotowy paragon nie mógł być zwrócony z uwagi na nieobecność przedsiębiorcy bądź osoby upoważnionej, dlatego został odesłany dopiero pismem z dnia 19 grudnia 2022 r. W niniejszym piśmie organ jasno wskazał przedsiębiorcy, że ten nie naruszył obowiązku wskazanego w art. 40a ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, dotyczącymi opłaty recyklingowej. Niniejsze pismo doręczono stronie w dniu 27 grudnia 2022 r.

W dalszej kolejności Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, uznając zebrany w sprawie materiał dowodowy za kompletny, pismem z dnia 2 stycznia 2023 r. zawiadomił przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w toczącym się postępowaniu administracyjnym oraz poinformował stronę (po raz kolejny) o przysługującym jej, na podstawie art. 10 Kpa, prawie do wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów, tym razem w ciągu 3 dni od daty doręczenia przedmiotowego pisma. Przedmiotowe pismo strona odebrała w dniu 4 stycznia 2023 r.

W piśmie datowanym również na dzień 2 stycznia 2023 r., doręczonym organowi w dniu 5 stycznia 2023 r., przedsiębiorca poinformował, że obowiązki wynikające z art. 40a ustawy o gospodarce opakowaniami są przez niego spełnione, zaznaczając, że nie ma obowiązku przechowywania dokumentacji potwierdzających odprowadzanie opłaty recyklingowej w sklepie. Ponadto, jego zdaniem kwestia niezwróconego paragonu nie została dostatecznie rozwiązana, tj. paragon zwrócono mu dopiero po żądaniach, przez co naruszono art. 16 ust. 4 ustawy o Inspekcji Handlowej. Zaakcentował przy tym, że ww. czynność naraziła go na szkodę, co może stanowić podstawę prawną do ubiegania się o odszkodowanie za szkodę poniesioną w związku z czynnościami kontrolnymi wykonywanymi niezgodnie z prawem. Wniósł także o zakończenie sprawy z upomnieniem, bez wymierzania kary pieniężnej.

W odpowiedzi na powyższe pismo strony (z dnia 2 stycznia 2023 r.) Świętokrzyski WIIH w piśmie z dnia 10 stycznia 2023 r. wyjaśnił, że postępowanie administracyjne zostało wszczęte w stosunku do przedsiębiorcy w związku z naruszeniem przez niego przepisu art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Organ zaznaczył, że na (kolejne) uwagi przedsiębiorcy w zakresie czynności kontrolnych udzielał już odpowiedzi w pismach z dnia 19 października oraz 19 grudnia 2022 r., a wniesione uwagi nie mają wpływu na ostateczne rozstrzygnięcie w prowadzonym postępowaniu, które dotyczy przecież naruszenia obowiązku art. 42 ww. ustawy. Organ poinformował również przedsiębiorcę, że

osoby kontrolujące działają na podstawie przepisów prawa (art. 16 ustawy o Inspekcji Handlowej). Ww. pismo organu strona otrzymała w dniu 12 stycznia 2023 r.

Następnie, w piśmie z dnia 17 stycznia 2023 r. przedsiębiorca poinformował organ, że nie zgadza się z jego stanowiskiem, po raz kolejny podnosząc kwestie nieprawidłowości związanych ze zwrotem paragonu, jak również te związane z przebiegiem kontroli, która odbyła się, zdaniem strony, z naruszeniem przepisów prawa.

Świętokrzyski WIIH uznał, że w toku przedmiotowego postępowania administracyjnego strona otrzymała wyczerpujące informacje co do podstawy prawnej postępowania i jego celu. Co więcej, wobec faktu, iż z treści pisma strony z dnia 17 stycznia 2023 r. nie wynikały żadne nowe dowody czy okoliczności, a strona nie odniosła się do przedmiotu postępowania - organ pozostawił pismo strony bez odpowiedzi, mając na względzie również odniesienie się do twierdzeń strony w decyzji administracyjnej.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Świętokrzyski WIIH decyzją nr 15/2023 z dnia 3 lutego 2023 r. (znak: NRBP.8361.72.2022), nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 (w związku z art. 58 ust. 2) ustawy o opakowaniach oraz art. 104 Kpa, z tytułu naruszenia przepisu art. 42 ww. ustawy, ponieważ w kontrolowanej placówce w [xxxxxxxxxxxx], należącej do ww. przedsiębiorcy, brak było informacji o opakowaniach i odpadach opakowaniowych w zakresie:

- 1) dostępnych systemów zwrotu, zbierania i recyklingu odpadów opakowaniowych;
- 2) właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi;
- 3) znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach.

Ww. decyzję doręczono stronie w dniu 9 lutego 2023 r.

W dniu 6 marca 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji”) otrzymał, za pośrednictwem Świętokrzyskiego WIIH, odwołanie od ww. decyzji. W piśmie tym (nadanym w placówce operatora pocztowego Poczty Polskiej w dniu 22 lutego 2023 r.; data wpływu do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach: 24 lutego 2023 r.) strona wniosła o uchylenie decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia. Jednocześnie ww. decyzji zarzuciła naruszenie następujących przepisów prawa:

- art. 10 i art. 79 Kpa w związku z art. 8 Kpa - poprzez dokonanie kontroli bez zawiadomienia strony postępowania i zapewnienia jej możliwości czynnego udziału w postępowaniu;
- art. 15 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej - poprzez dokonanie części czynności kontrolnych bez obecności strony;
- art. 48 ust. 1 ustawy - Prawo przedsiębiorców - poprzez wszczęcie kontroli bez uprzedniego powiadomienia przedsiębiorcy;
- naruszenia art. 8 Kpa - poprzez nieprzeprowadzenie postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej.

Pismem z dnia 9 marca 2023 r. Prezes UOKiK zawiadomił ww. przedsiębiorcę o toczącym się postępowaniu administracyjnym w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie stronie biorącej

udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 § 1 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem wyższego stopnia i w związku z powyższym, w ramach nadzoru, jest uprawniony do przeprowadzenia niniejszego postępowania.

Zgodnie z art. 54 ustawy o gospodarce opakowaniami, do zadań Inspekcji Handlowej należy nadzór nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców przepisów art. 40a, 41 oraz art. 42 ww. ustawy. Artykuł 42 będący przedmiotem odwołania strony, dotyczy obowiązku uwidaczniania informacji o opakowaniach i odpadach opakowaniowych, przez podmiot prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, który sprzedaje produkty w opakowaniach, w zakresie:

- 1) dostępnych systemów zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu, odpadów opakowaniowych;
- 2) właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi;
- 3) znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach produktów

– **co najmniej przez ich wywieszenie w miejscu sprzedaży.**

Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy o gospodarce opakowaniami, kto naruszył ww. obowiązek podlega administracyjnej karze pieniężnej, której wysokość - stosownie do art. 57 pkt 4 ww. ustawy - wynosi od 500 zł do 20 000 zł.

Kontrola Inspekcji Handlowej przeprowadzona w drogerii w [xxxxxxxxxx], należącej do skarżącego przedsiębiorcy, dała podstawę do stwierdzenia, że ww. przedsiębiorca nie wykonał ciężących na nim obowiązków wskazanych w art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami, co skutkowało wymierzeniem administracyjnej kary pieniężnej zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy.

W złożonym do Prezesa UOKiK odwołaniu strona postępowania wniosła o uchylenie decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia. Jednocześnie ww. decyzji zarzuciła naruszenie następujących przepisów prawa, tzn.:

- art. 10 i art. 79 Kpa w związku z art. 8 Kpa z uwagi na przeprowadzenie kontroli bez uprzedniego zawiadomienia strony postępowania i zapewnienia jej możliwości czynnego udziału w postępowaniu;

- art. 15 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej ze względu na przeprowadzenie części czynności kontrolnych bez obecności strony;
- art. 48 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców poprzez wszczęcie kontroli bez uprzedniego powiadomienia przedsiębiorcy;
- naruszenia art. 8 Kpa - poprzez nieprzewodzenie postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej (w związku z nienależytym rozliczeniem paragonu za zakup kontrolny torbę plastikową).

Skarżący podmiot stwierdził również, że w jego ocenie kontrola bez uprzedniego zawiadomienia przedsiębiorcy, którą organ uzasadnił art. 48 ust. 11 pkt 1 ustawy - Prawo przedsiębiorców oraz art. 11 ust. 3 *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniającego dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011*, nie znajduje zastosowania do kontroli przestrzegania przepisu art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Wskazał równocześnie, że przepisy unijne, na które powołał się organ, dotyczą „właściwości produktów”, a nie tego czy w placówce handlowej dokonana została właściwa wywieszka informacyjna. Ponadto, dodał, że jego zdaniem przepis art. 48 ust. 11 pkt 1 ustawy - Prawo przedsiębiorców, jako wyjątek od ogólnej zasady zawiadamiania o kontroli nie powinien być stosowany rozszerzająco, gdyż stanowi to naruszenie jednego z podstawowych praw przedsiębiorców jakim jest pewność prowadzenia działalności i przygotowania się do kontroli organów państwa. Zaznaczył, że informacja przeznaczona dla klientów w zakresie stosowania art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami znajduje się w dokumentacji udostępnianej dla klientów. Brak wywieszanej informacji tłumaczył chwilowym niedopatrzeniem. W dalszej kolejności odwołujący nadmienił, że działanie organu polegające na omijaniu etapu jakim jest uprzedzenie o kontroli jest „*nakierowane na osiągnięcie efektu fiskalnego*” w postaci zapewnienia skuteczności w nakładaniu dotkliwych kar za błahe i łatwe do stwierdzenia uchybienia. Na zakończenie skarżący podmiot podniósł, że działania organu kontrolnego podjęte zostały z naruszeniem art. 8 Kpa poprzez nieprzewodzenie postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej. Wytknął organowi, że ten dokonał „zakupu kontrolowanego” torby plastikowej oraz wskazał, że brak zwrotu paragonu uniemożliwił mu prawidłowe rozliczenie transakcji. Tym samym, działanie i zaniedbanie kontrolujących sprawiło, że zmuszony był niepotrzebnie angażować się w kwestie korygowania rozliczeń księgowo-podatkowych.

Po analizie argumentów podniesionych przez stronę w kontekście zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Prezes UOKiK wskazuje, iż argumenty te nie zasługują na uwzględnienie.

Prezes UOKiK w pierwszej kolejności zauważa, iż z akt sprawy jednoznacznie wynika, że strona postępowania nie wypełniła ciężących na niej obowiązków wynikających z art. 42 ustawy o opakowaniach. W toku prowadzonej kontroli inspektorzy reprezentujący Świętokrzyskiego WIIH stwierdzili, że strona w należącym do niej sklepie/drogerii prowadziła sprzedaż detaliczną produktów w opakowaniach. Tym samym, zgodnie z przepisami prawa, strona zobowiązana była czynić zadość wymogom nakładanym na

przedsiębiorców ustawą o gospodarce opakowaniami, a zatem powinna co najmniej w miejscu sprzedaży wywiesić informacje o opakowaniach i odpadach opakowaniowych w zakresie:

- dostępnych systemów zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu, odpadów opakowaniowych;
- właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi;
- znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach produktów.

Podstawą wszczęcia i przeprowadzenia postępowania w przedmiotowej sprawie, a także podstawą nałożenia na stronę administracyjnej kary pieniężnej były ustalenia faktyczne poczynione w toku kontroli u przedsiębiorcy stanowiący rzetelny materiał dowodowy zebrany przez Świętokrzyskiego WIIH. Ustalenia kontroli niezbicie dowodzą, iż w momencie rozpoczęcia kontroli, tj. w dniu 29 sierpnia 2022 r. brak było informacji, które powinny znajdować się w miejscu sprzedaży, zgodnie z art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami. Zatem, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji słusznie wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) w drodze decyzji za popełniony delikt administracyjny. Należy przy tym zauważyć, że jest to najniższa przewidziana przepisami kara za stwierdzoną nieprawidłowość.

Prezes UOKiK wyjaśnia przy tym, że to od przedsiębiorcy, jako profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego, który swoją działalność prowadzi od dłuższego czasu (zgodnie z wpisem w CEIDG od czerwca 2017 r.), oczekuje się znajomości przepisów m. in. w zakresie regulacji dotyczących postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, a przede wszystkim dołożenia należytej staranności, aby jego działalność była prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Poza tym, obowiązek wynikający z art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami, a dotyczący uwidaczniania informacji co najmniej przez ich wywieszenie w miejscu sprzedaży przez podmiot prowadzący określoną jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego i sprzedający produkty w opakowaniach - istnieje od wielu lat i nie jest przepisem nowym lub zawitym. Prezes UOKiK pragnie zauważyć, że z art. 42 ww. ustawy wynika, iż w przypadku spełnienia łącznie dwóch przesłanek, tj. prowadzenia jednostki handlu detalicznego (lub hurtowego) oraz sprzedaży produktów w opakowaniach - istnieje obowiązek przekazywania użytkownikom tych produktów wskazanych w przepisie informacji.

Wyartykułować należy również, że podnoszona przez stronę w odwołaniu, jak i na etapie całego postępowania pierwszej instancji, stale przywoływana argumentacja dotycząca niewłaściwego podejścia organu w zakresie rozliczenia paragonu za torbę foliową (zakup kontrolny) oraz rzekomego naruszenia art. 8 Kpa nie dotyczy przedmiotu postępowania. Dlatego też organ odwoławczy nie odniósł się do argumentacji strony przedstawionej w ostatnim akapicie odwołania. Należy z całą stanowczością podkreślić, iż postępowanie prowadzone przez Świętokrzyski WIIH dotyczyło naruszenia przez przedsiębiorcę obowiązku wskazanego w art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami, o czym organ informował w pismach kierowanych do strony, a nie zaś naruszenia art. 40a ww. ustawy. Strona prowadząc polemikę z organem zdaje się nie przyjmować do wiadomości przedstawianych jej wyjaśnień organu i wytrwale tkwi w przekonaniu o słuszności swych racji, kilkakrotnie podnosząc

kwestię paragonu, która stanowi jedynie wątek poboczny w postępowaniu administracyjnym, nierzutujący na rozstrzygnięcie w przedmiotowej sprawie.

Przechodząc do zarzutu strony odnoszącego się do naruszenia art. 10 i art. 79 Kpa w związku z art. 8 Kpa, które w ocenie strony polegało na dokonaniu kontroli bez uprzedniego zawiadomienia strony postępowania i bez zapewnienia jej możliwości czynnego udziału w postępowaniu, Prezes UOKiK stwierdza, że jest on chybiony.

Strona mija się z prawdą twierdząc, że nie zapewniono jej możliwości czynnego udziału w postępowaniu. Materiał dowodowy zgromadzony przez Świętokrzyskiego WIIH wskazuje jednoznacznie, że organ pierwszej instancji niejednokrotnie informował stronę o przysługującym jej prawie o czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu, w tym o prawie do wglądu w akta sprawy, do wypowiedzenia się w sprawie zebranych dowodów i materiałów itp. Z materiału dowodowego zebranego przez Świętokrzyski WIIH wynika, że tenże organ w piśmie z dnia 29 listopada 2022 r. tj. zawiadomieniu o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz w piśmie z dnia 2 stycznia 2023 r. tj. zawiadomieniu o zakończeniu postępowania dowodowego, informował przedsiębiorcę o ww. uprawnieniu, jako podstawę prawną wskazując art. 10 Kpa. Co więcej, w piśmie z dnia 19 grudnia 2022 r. skierowanym do strony, stosownie do art. 73 § 1 i 1a Kpa, organ pierwszej instancji pouczył ją o przysługującym jej prawie do wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów, zaznaczając równocześnie, że prawo to przysługuje jej po zakończeniu odwołania. Strona z uprawnienia tego korzystała w sposób pełny i swobodny, czemu wyraz dała w korespondencji z organem, przedstawiając swoje stanowisko na każdym etapie postępowania. Świętokrzyski WIIH przekazane przez stronę pisma włączył do postępowania, a co więcej udzielał wyczerpujących odpowiedzi stronie, co zostało szczegółowo przedstawione w powyżej. Dalece nieuprawnionym jest więc zarzut strony odnośnie niezapewnienia jej czynnego udziału w postępowaniu.

Odnosząc się do zarzutu, jakim jest dokonanie (wszczęcie) kontroli bez zawiadomienia a tym samym naruszenia zacytowanych art. 10 i art. 79 Kpa w związku z art. 8 Kpa, jak również naruszenia art. 48 ust. 1 ustawy - Prawo przedsiębiorców, na które dalej w odwołaniu wskazuje strona, Prezes UOKiK stwierdza, iż jest on bezzasadny. Należy zauważyć, że uprawnienie organu, jakim jest możliwość przeprowadzenia kontroli bez zawiadomienia, będące wyjątkiem od ogólnej zasady zawiadamiania o kontroli, wynika bezpośrednio z ustawy - Prawo przedsiębiorców. W tym przypadku stanowi o tym art. 48 ust. 11 pkt 1 ww. ustawy i wskazuje, że: „Zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się w przypadku, gdy: kontrola ma zostać przeprowadzona na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej albo bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej.”

W przedmiotowej sprawie działania kontrolne u przedsiębiorcy zainicjowano w oparciu o konkretny przepis prawa Unii Europejskiej, a mianowicie art. 11 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniające dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (dalej rozporządzenia (UE) 2019/1020). Powyższy przepis, jako podstawa prawna, został wskazany stronie w Protokole kontroli (nr NRPB.8361.72.2022) - karta nr 2, akapit drugi od góry, jak również w *Upoważnieniu do*

przeprowadzenia kontroli nr NRBP.8361.72.2022, przekazany jej w pierwszym dniu rozpoczęcia kontroli.

Poddając głębszej analizie kwestie związane z prowadzeniem kontroli bez zawiadomienia przedsiębiorcy w kontekście uprawnień organu kontroli, wskazać należy, iż zakres stosowania przepisów rozporządzenia (UE) 2019/1020 został określony w Załączniku 1 do tego rozporządzenia i obejmuje szereg regulacji, w tym także regulacje, które znajdują się obecnie w kompetencjach Inspekcji Handlowej. W regulacjach tych uwzględniono m. in. *Dyrektywę 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych* (Dz. U. L 365 z 31.12.1994, s. 10), która została zaimplementowana do polskich przepisów prawnych ustawą z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Z kolei, artykuł 54 tejże ustawy wprost wskazuje, że Inspekcja Handlowa sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców przepisów art. 40a, art. 41 oraz art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Dodatkowo, te same kompetencje, uprawnienia zostały nadane Inspekcji przez ustawodawcę w art. 3 ust. 1 pkt 2h ustawy o Inspekcji Handlowej. Prezes UOKiK po analizie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz argumentacji przedstawionej przez podmiot skarżący, doszedł do wniosku, że Świętokrzyski WIIH postępował zgodnie z przepisami prawa, wskazując na właściwą podstawę prawną do przeprowadzenia kontroli bez zawiadomienia. Prezes UOKiK badając powyższe zagadnienie nie stwierdził, by Świętokrzyski WIIH przeprowadził kontrolę z naruszeniem przepisów prawa. Działania podejmowane przez organ pierwszej instancji w przedmiotowej sprawie stanowiły legalne czynności kontrolne.

Przechodząc do argumentu strony, w którym stwierdza ona, że wyłączenie przewidziane w przepisach unijnych nie znajduje zastosowania do kontroli przestrzegania przepisu art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami, ponieważ przepisy unijne dotyczą „właściwości produktów”, a nie tego czy w placówce podana została właściwa wywieszka informacyjna, Prezes UOKiK wyjaśnia, że obowiązek wynikający z art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami jest wdrożeniem postanowień art. 13 Dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz. U. L 365 z 31.12.1994, s. 10). Ww. Dyrektywę 94/62/WE wymieniono w załączniku nr 1 do rozporządzenia (UE) 2019/1020. Natomiast zgodnie z art. 48 ust. 11 pkt 1 ustawy - Prawo przedsiębiorców zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się w przypadku, gdy kontrola ma zostać przeprowadzona na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej albo bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej.

Prezes UOKiK nie podziela także argumentacji strony, która utrzymuje, że część czynności kontrolnych odbyło się bez obecności strony, a tym samym z naruszeniem art. 15 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej. Stwierdzić bowiem należy, że nieobecność przedsiębiorcy bądź osoby upoważnionej nie wyklucza możliwości przeprowadzenia kontroli jako takiej. Organ kontroli, w tym wypadku Inspekcja Handlowa, ma możliwość do przeprowadzenia kontroli u przedsiębiorcy nawet, jeżeli stwierdzi jego nieobecność w miejscu kontroli. Jak wskazuje ustawodawca w art. 50 ust. 5 ustawy - Prawo przedsiębiorców: „W przypadku nieobecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej albo niewykonania przez przedsiębiorcę obowiązku, o którym mowa w ust. 3, czynności kontrolne mogą być

wykonywane w obecności innego pracownika przedsiębiorcy lub osoby zatrudnionej u przedsiębiorcy w ramach innego stosunku prawnego, którzy mogą być uznani za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę.”.

Dodatkowo, uprawnienie powyższe zostało powielone w art. 15 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej i stanowi ono, że (cyt.): „W przypadku nieobecności osób, o których mowa w ust. 1, czynności kontrolne mogą być wykonywane w obecności innego pracownika kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę.”

Należy również podnieść, że przedsiębiorca zarzucając decyzji naruszenie art. 15 ustawy o Inspekcji Handlowej, zdaje się równocześnie nie zauważać, że sam nie wywiązał się należycie z obowiązku wynikającego z art. 50 ust. 3 ustawy - Prawo przedsiębiorców, który stanowi, że: „Przedsiębiorca wskazuje na piśmie osobę upoważnioną, o której mowa w ust. 1, w szczególności w czasie swojej nieobecności.” Jak wynika z treści Protokołu kontroli, pracownica kontrolowanego podmiotu została upoważniona (pisemnie) do reprezentowania go w pierwszym dniu kontroli, natomiast w dniu zakończenia kontroli takiego upoważnienia już nie posiadała.

Nie sposób podzielić argumentacji strony w aspekcie domniemanego działania organu na niekorzyść strony oraz w twierdzeniu, że (niezapowiedziana) kontrola była nakierowana na osiągnięcie efektu fiskalnego. Po wnikliwej analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Prezes UOKiK stwierdza, że zarówno kontrola organu pierwszej instancji, jak również postępowanie administracyjne zostały przeprowadzone na podstawie i w granicach obowiązujących przepisów prawa, co zostało udokumentowane w aktach sprawy. Wbrew temu jak sugeruje strona, brak wywieszki informacyjnej w miejscu sprzedaży nie jest błahym, lecz istotnym uchybieniem z punktu widzenia aspektów związanych z ochroną środowiska i podlega sankcjom pieniężnym. Zaakcentować trzeba, iż to ustawodawca reguluje jakie obowiązki ponosi przedsiębiorca w związku z nieprzestrzeganiem określonych przepisów prawa. Nie ulega także wątpliwości, że umieszczenie (wywieszenie) w placówce odpowiedniej informacji dot. gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, wskazanej w art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami, ma służyć konsumentom i poprzez to wpływać na ograniczenie ilości negatywnie oddziałujących na środowisko substancji stosowanych do wytwarzania opakowań oraz wytwarzanych odpadów opakowaniowych.

Ponadto, wyjaśnienia wymaga fakt, że art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi wprost wskazuje, iż wymagane informacje muszą być dostarczone odbiorcy co najmniej przez wywieszenie ich w miejscu sprzedaży. Definicja słownikowa określenia „co najmniej” oznacza „nie mniej niż” bądź „przynajmniej”, a więc w praktyce oznacza to, że sposób przekazania informacji na gruncie art. 42 ww. ustawy stanowi minimum jakie przedsiębiorca musi spełnić. Tym samym argument strony, w którym stwierdza, że informacja przeznaczona dla klientów w zakresie stosowania art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi znajdowała się w dokumentacji udostępnianej dla klientów, a która nie została wywieszona w efekcie „chwilowego

niedopatrzenia” - nie zasługuje na uwzględnienie. Nawet jeśli dać wiarę stronie, że informacja znajdowała się w momencie kontroli w sklepie, to jednak nie była ona w żaden sposób widoczna dla klientów sklepu ani kontrolujących, którzy stwierdzili przecież jednomyślnie jej brak w miejscu sprzedaży. To, że informacja taka znajdowała się w dokumentacji udostępnianej klientom nie może być uznane za czyniące zadość wymaganym przepisom.

Prezes UOKiK stwierdził, że Świętokrzyski WIIH przy ustalaniu wysokości administracyjnej kary pieniężnej uwzględnił również wszystkie kryteria zawarte w art. 189d Kpa i szczegółowo je przeanalizował.

Prezes UOKiK zgadza się z oceną organu pierwszej instancji, która wskazuje jednoznacznie, że strona nie dopełniła obowiązków określonych w art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami. Przepis ten wskazuje na obowiązek wywieszania informacji w miejscu sprzedaży. W ocenie Świętokrzyskiego WIIH, z którą zgadza się organ drugiej instancji, brak przedmiotowej informacji stanowi istotne niedopełnienie ustawowych obowiązków. Brak przekazania wymaganych informacji ma bowiem związek z ochroną środowiska, a co za tym idzie - zdrowia i interesu publicznego.

Organ pierwszej instancji dokonując analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego zauważył również, że strona nie była wcześniej karana za niewypełnienie obowiązków wynikających z art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami, jak również, że strona podjęła działania naprawcze i brakujące informacje zostały wywieszone w miejscu ogólnodostępnym dla konsumentów, co zostało uwzględnione na korzyść strony przy miarkowaniu wysokości kary pieniężnej.

Analizując całokształt materiału zgromadzonego w sprawie Prezes UOKiK, podobnie jak organ pierwszej instancji, nie znalazł w przedmiotowej sprawie podstaw do zastosowania art. 189f Kpa i odstąpienia od nałożenia kary.

Powyższy przepis wskazuje wprost jakie podstawowe przesłanki muszą zostać łącznie spełnione, aby organ mógł odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu. Występują wtedy, gdy:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa;
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełniała cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W przedmiotowej sprawie strona nie wywiesiła w miejscu sprzedaży informacji, o których mowa w art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami. Wywieszenie tychże informacji było okolicznością całkowicie zależną od przedsiębiorcy. Prezes UOKiK zgadza się z organem pierwszej instancji, że w niniejszym przypadku waga naruszenia prawa nie jest znikoma. Tym samym, część pierwsza przesłanki pierwszej nie została spełniona.

Za spełnioną natomiast można uznać przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia. Strona bowiem uwidoczniała wymagane prawem informacje w trakcie kontroli. Powyższe przesłanki

muszą być jednak spełnione łącznie, by organ mógł odstąpić od wymierzenia kary. W tym wypadku nie spełniono jednak warunku kumulatywności tychże przestępstw.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Po przeanalizowaniu akt sprawy organ odwoławczy stwierdził nadto, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przestępstw faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami, w konsekwencji czego za popełniony delikt administracyjny nałożono na nią sankcję o charakterze pieniężnym.

Reasumując, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, że podjęta przez Świętokrzyskiego WIH decyzja była prawidłowa. W konsekwencji, organ pierwszej instancji miał podstawy do wydania decyzji administracyjnej, na mocy której wymierzył ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) za niewykonanie obowiązków określonych w art. 42 ustawy o gospodarce opakowaniami. Tym samym decyzja nr 15/2023 Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Kielcach z dnia 3 lutego 2023 r. (znak: NRBP.8361.72.2022) powinna pozostać w obrocie prawnym.

Zgodnie z art. 58 ust. 4 i 5 ustawy o gospodarce opakowaniami, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

POUCZENIE

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;

